

DUMINECA

Organul Vicariatului Episcopal gr. cat. român din Maramureş

Biuroul de distribuire : Librăria Asociației Sighet, Piața Unirei No. 25

Apare în fiecare Dumineca.

Prețul unui exemplar : 1 Leu.

Să iubim pe Domnul Nostru Isus Hristos !

PARTEA I.

(Urmare.)

Un alt chip de a apăra cinstea batjocorită alui Isus este de a ne năzui să binecuvântăm cât de adese ori și cât de mult pe D. N. Isus Hristos. De aceea dacă iubim pe Isus, trebuie să îndemnăm pe toți creștinii cei buni să binecuvinteze pe Isus. — Din dorul lui Dumnezeu, creștini buni sunt și astăzi mulți ; și aceștia de multe ori nu fac un lucru bun, nu pentru că doară nu ar vrea să-l facă, ci pentru că nu ieau pe seamă, nu cumpără bine, nu le spune nimănui acel lucru bun, ori pentru că nu îl știu începe. — Aceasta se întâmplă și cu binecuvântările de cari grăim, cari ar putea să se facă tot mai multe față de numele preașfânt al Domnului Nostru Isus Hristos, și față de preașfânta sa persoană.

Aceste binecuvântări sunt multe și deosebite, așa de pildă avem binecuvântările următoare — în rânduile noastre bisericesti : *Fie numele Domnului binecuvântat, de acum și până în veac . . .*

Pe tine te lăudăm, pe tine bine te cuvântăm, jie-ți mulțăm, Doamne, și ne rugăm fiz, Dumnezeul nostru . . . *Lăudăm pe Domnul Nostru Isus Hristos. În veci. Amin . . .* Sfinte, Dumnezeule, Sfinte, Tare, Sfinte, fără de moarte, îndură-te spre noi . . . Binecuvintează, suflete al meu, pe Domnul, și toate cele din lăuntrul meu, numele cel sfânt al lui. — Bine ești cuvântat, Doamne ! . . .

Cei ce iubesc așadară pe Isus, în chipul acesta să-l laude și să-l binecuvinteze — când aud pe cineva suduind . . . Mai ales

să se năzuiască a se invăța să salute — cu salutarea creștinească, — în care se binecuvântă preașfântul nume alui Isus : *Lăudăm pe Domnul Nostru Isus Hristos. — Totdeauna, acum, și pururea, și în vecii vecilor. Amin.* — ori mai scurt : *In veci. Amin.* — Oh ! de sărăcădi aceasta salutare creștinească între toți creștinii noștri Români din toate orașele și satele ! . . . Rog deci cu toată căldura pe toți frajii preoți, și pe toți binecredincioșii creștini, cari vor celi aceste șiruri, să se năzuiască și să se străduiască din toate puterile a introduce aceasta salutare creștinească pretutindenea . . . în biserică, în școală, pe drum, în orice vreme, și în ori ce loc așa să se salute creștinii, așa să-și dea binețe. Cel dintâi zice : *Lăudăm pe Domnul Nostru Isus Hristos . . .* (în biserică să o zică aceasta preotul la începutul predicei și la sfârșit . . . în școală să o zică pruncii,) iar al doilea răspunde : *În veci. Amin.*

Să ne năzuiam așadară și noi cei dintâi, cari să dăm pildă bună în aceasta privință, noi să învățăm pe alții, a se saluta creștinește — cum am zis mai sus . . . căci pilda bună va fi îndemnul cel mai puternic. — Dacă apoi am vedea, că sfiala omenească să împotrivi acestei preafrumoase datini, atunci să facem o povărișie între cei mai cucernici creștini din sat ori oraș, cari să se lege — că ei între olală se vor saluta totdeauna în acest chip . . . Așa încet cu începutul se va birui rușinea deșartă, și cucernica datină se va lăși și răspândi tot mai tare, și nici unul dintre evlavioșii creștini nu se va rușina de a folosi o salutare atât de sfântă, care de altă parte în sine însăș e cea mai măreajă și cea mai frumoasă pentru cel ce crede în Isus. —

Dacă nu se va face această povărișire, atunci în cele mai multe locuri nu se

va ajunge la scopul sau ținta aceasta frumoasă — de a se lăși și răspândi această minunată salutare, prin căre se laudă și se binecuvântă numele Domnului Nostru Isus Hristos. — Căci în vreme ce toți cei buni și evlavioși ar dori să înceapă a deprinde această salutare, dacă nu este între ei o legătură strânsă de a și face acel lucru, și să nu se rușineze de nime, atunci nici unul nu va ceteză a începe mai întâi... Dacă persoanele creștine, adevărății buni și evlavioși creștini — cari iubesc pe Isus se vor năzui în chipul acesta să înmulțească binecuvântările sfântului Nume al Mântuitorului, atunci se va ajunge la aceea, ca numărul acestor binecuvântări să întreacă tare cu mult numărul sudălmilor ce se rostesc astăzi împotriva lui Dumnezeu.

Sus dară să avem inimile! În chipul acesta să apărăm cinstea lui Isus!

Aceasta va fi adevărata dovdă că iubim pe Isus.

(Va urma.)

... Si porțile iadului nu o vor birui pe ea.

Mat. 16. 18.

„Si eu zic ţie, că tu eşti Petru și pe aceasta peatră voi zidi biserică mea și porțile iadului nu o vor birui pe ea.”

Zice Mântuitorul la Mat. 16, 18 și Sf. Petru continuu trăește în urmășii săi pe sfântul Scaun apostolic al Romei. În acest mod se paște turma incredințătă lui. Cu cât cinstea noastră feță de el este mai inflăcărată cu atâtă și credința noastră este mai curată. „Unde e Petru, acolo e Biserica.” (Sf. Ambroziu.)

La 260 ani după moartea Sf. Petru, Biserica își prăznuește în public învingerea asupra păgânălății, după ce în restimp de atâția ani au curs în puhoale sâangele creștin, cugetând nebunii că creștinismul poate fi înăbușit în sângie. Papa Silvestru însoțit de mulțimea episcopilor, preoților și poporului credincios între cântări evlavioase pleacă spre colinele Vaticanului, unde întâiul împărat creștin depunându-și coroana și scheptul împăratesc trage prima săpătura în pământ pentru a începe lucrul menit ca să se rădice acolo cea dintâiă Biserică, intru cinstea vărhovnicului Apostolilor. Biserica Lui, despre care El spune că: „porțile iadului nu o vor birui pe ea.”

La anul 313 împăratul Constantin cel Mare, în urma unei lupte, în care a invins cu ajutorul sf. Cruci, a dat ordin prin care religia creștină a fost declarată liberă.

În aceasta vreme și-a luat incepul domeniul temporal al papilor — Patrimonium Petri — căci după ce reședința imperiului s'a mutat la Constantinopol împărații aveau tot mai puțină grijă de Italia, lăsând-o prada barbarilor, și astfel popoarele numai în papii aflau scut în apărare.

Așa s'a inceput suveranitatea papei asupra Romei și a jurului ei. Si după ce tot mai mulți creștini evlavioși au lăsat averile lor Papei — cum și azi mulți își lasă averile bisericii — acest domeniu temporal al papilor s'a mărit cu deosebire prin donațiunile lui Pipin, regele francilor (an 755).

În seclii următori acel domeniu s'a intins tot mai tare prin donațiunile de ale domnitorilor și culmea și-a ajuns-o pe la mijlocul secl. XVII.

Respoind paginile istoriei, ori cine va putea constata că în vremea ce papii au avut vază și putere nu numai slătarea dar chiar și asupra împăraților și regilor, popoarele crădincioase Romei erau mari, tari și fericite.

Patrimoniul Petri — domeniul temporal al papilor a fost suprimit și reincorporat Franței de către Napoleon I. în anul 1809, a fost însă restaurat în parte iarăși la 1814 și a durat până la 1870 când împreună cu Roma a fost ocupat de către guvernul Italian.

Dușmanii creștinismului și mai cu seamă cei ai bisericii catolice — pentru că numai aceasta este Biserica cea adevărată, fiind că: „Unde e Petru acolo e Biserica” au fost plini de bucurie și cu speranță că în fine au dat o lovitură bisericei din care nu se va restaura.

Așa o fi cugetat și Nero, și Tiberiu și Napoleonul I și toți ceialalți cari nu au crezut și nu cred că chiar nici porțile iadului nu o vor birui pe ea.

În anul 1870 luna Octombrie un plebiscit a declarat de desfășurat domeniul temporal al papilor și Papa Piu IX. a fost retrans în o mică parte a orașului Roma — suburbia leontina — și fiind că încă Papa Piu V. în anul 1567 în Constituția sa a ordonat că fie care papă trebuie să depună un jurământ că va purta cea mai mare grijă ca acest domeniu temporal al papilor să fie susținut

și conservat neșirbit — a dat o Encyclică la 26 Martie 1860 și alta la 1 Noemvrie 1870 punând sub anatemă mare pe toți aceia, cari au conlucrat la distrugerea și ocuparea Patrimoniului Petri.

Se pare a fi — în ochii necredincioșilor — o slabă armă în vremea tunurilor și gazelor asfixiante blâstămul papilor, dară așa se vede că e o arma puternică pentru ca abea după câteva decenii iată că azi fără nici o luptă sângheroasă, ci numai prin suferințe și rugăciuni Patrimoniul lui Petru, Domeniul temporal al papilor e restabilit, Statul Papal e recunoscut de toate statele lumiei.

Inzădar au votat aceia ce au ocupat cu forță acest Patrimoniu pe seama papilor 3, 225,000 lire scutite de ori ce impozit, pentru că nici un urmaș al Papei Piu IX, — Leo, XIII, Piu X, Benedict XV, nici actualul Piu XI nu au ridicat nici un ban din suma aceasta, ci pentru a demonstra lumii nedreptatea faptului s-au retras în Vatican, declarându-se prisoneri până la schimbarea acestui situaționii.

Să dovedit din nou ca în contra acestei biserici e nu numai zădarnică luptă ci aceia se prăbusesc, cari luptă în contra ei.

Mussolini regeneratorul Italiei, a priceput chișmarea vremii și în bună înțelegere cu diplomații Vaticanului a aranjat aceasta chestdie care face cinste nu numai dânsului ci și înțregei Italiei.

E sigur că dușmanii bisericii cu acest prilej vor începe noi atacuri în contra ei, dară să ne strângem și noi rândurile și vom vedea, că porțile iadului nu o vor birui pe ea.

Scrisoarea encyclică a sfântului părinte Papa Piu XI. despre adevărata unire religioasă îndreptată către Patriarhi, Primăji, Arhiepiscopi, Episcopi și alii Ordinari locali, care în întreaga lume a produs o adâncă impresiune, a apărut în broșură separată cu o precuvântare (Scurtă lămurire) a Preaf. Ep. Mihail Robu al Iașilor și cu un adaus de Rugăciune către Maica Sfântă pentru a obține prin mijlocirea ei întoarcerea bisericilor despărțite la unitatea credinței.

O mică cărticică este aceasta și ar fi de dorit să se găsească în casele tuturor cărutarilor fie de ori ce condițune. Prețul 4 Lei. Se poate procura la Librăria Asociației Sighet.

Din catehism.

74. Unde s'a restignit Isus?

Isus s'a răstignit pe muntele Căpăținilor, aproape de Ierusalim.

Cu două mii de ani, mai înainte când într-o asemenea zi, pe același drum, un tată ducea pe fiul său la junghiere. Isaac — el era fiul — încă în spatele sale își ducea lemnele pentru jertfă. „Tată” zicea pruncul cătră tatăl său. Tatăl răspunde „Ce este fiule? „Iacă” zicea Isac „focul și lemnele unde este oaia pentru jertfă? „Și Avram răspundea: „Dumnezeu își va vede fie oaie de jertfă, fiul meu! „Și scena aceasta nu era întru atâtă tip, cât mai vârtoș deadreptul o prorocie. Pentru că de fapt Isaac nu avea să fie junghiat. Vreme de două mii de ani Jidovii nu incetară de a zice: Dumnezeu se va îngriji ca jertfa să se arete pe munte.

Ziua arătării sosită era și noul Isaac bine știind că el este victimă cea așteptată se urca pe munte. „Si venind la locul numit Golgota adecă locul căpăținilor.” (Mat. 27, 33)

În adevăr acest loc era plin de misterii atât la evrei cât și la creștini.

În primul rând a fost locul osândirei acelor mai mari făcători de rele. Aci se spune că ar fi îngropat Noe capul lui Adam, iar sf. Augustin zice: „Preotul Ieronim scrie, că cu cea mai mare siguranță se susține că locul unde a fost dus Isaac spre jertfire, este chiar același unde a fost răstignit Hristos.” De alta parte unii martyrologi pun în aceași zi și jertfirea lui Isaac și vinerea mare.

Crucea lui Isus a fost împlântată astfel că Isus cu spatele săi spre Ierusalim, iar cu privirea așintită spre apus, spre Vecnică cetate. Prorocii înainte vestiuseră acest amănunt, care osinda sinagoge și predestinația păgănilor avea să o închipuiască: „Spatele mele și nu fața mea voi arăta lor în ziua pierzării. Ochii lui spre neamuri privesc.” (Ps. 65, 7.)

A apărut cea mai ieftină carte de rugăciuni pentru prunci și școlari sub titlul: „Inchinăciunile Creștinului” Prețul 4 Lei. Se poate comanda la Librăria Asociației maramureșene în Sighet (Piața Unirii 25).

Prea târziu.

Cine nu a avut prilejul în viață să rostească aceste două cuvinte?

Le auzim la tot pasul, în imprejurări de tot felul; copilul de școală ca și omul matur, cunosc rostul acestor vorbe care au în ele ceva ce te neliniștește când le auzi.

În mii și mii de imprejurări, ele revin pe buzele noastre pentru a traduce desnădejdea sau sila ce ne apasă.

Nicăieri însă n'au un răsunet atât de trist ca în gura doctorului care prea târziu a fost chemat pe lângă un copil bolnav, nu mai e scăpare, e prea târziu. Săraca mamă, cu cătă dragoste îl crescuse! Si paică îi eră teamă de doctor: ea întârziase cu chemarea; toți ziceau că nu e nimic, că va trece, și acum....

Ce n'ar dà ea să nu fie prea târziu, să mai poată face ceva ca să scape de moarte pe micuțul său. Dar, vai! totul este în zădar!

Și noi creștinii, facem de multe ori ca această mamă pentru sufletul nostru. Răul ne înconjoară; și dacă simțim că ne-a atins, în loc să chemăm îndată pe doctor, lăsăm să treacă timpul, boala merge înainte și deodată e prea târziu.

Cuvintele care le aude mama desnădajduită din gura doctorului, le vom auzi din gura lui Dumnezeu, al Părintelui celui Drept care judecă și răsplătește pe fiecare după fapta sa.

Doctorul, dacă e chemat la vreme, poate face ceva pentru trupul nostru; doctorul sufletului, o știe toată lumea, este preotul.

Da, o știe toată lumea, dar câți se gândesc la preot când simt că sufletul le e bolnav? Si doar pentru cei bolnavi a venit

pe lume Mântuitorul Isus. El are toate leacurile trebuitoare, și le-a dăruit cu prisosință Bisericii Sale.

Să mergem deci la preot, când ne este sufletul bolnav. El ne va însănătoși, și ne va da sfaturi pe cari dacă le vom urma, boala nu se va mai întoarce și nu vom auzi după moarte grozavele cuvinte: e prea târziu.

Mai suntem în viață. Dumnezeu până acum ne-a dăruit sănătate trupească; dar cât timp vom mai trăi încă?

Cine poate ști dacă va fi mâine în viață, dacă se va mai bucura de lumina soarelui? Morteau vine pe furia; cum va găsi pregătit pe omul cel răpește? Pentru trup e o suferință de câteva ceasuri, câteva clipe uneori; dar pentru suflet? El mai trăește și mai poate sufări o veșnicie întreagă.

Cât de groznic vor răsuna atunci următoarele cuvinte pentru sufletul ce le va auzi din gura judecătorului său:

„E prea târziu acum pentru caință; rugăciunea nu-ți mai e de nici un folos; nimeni nu-ți poate veni în ajutor; ești singur și neputincios, e prea târziu, e prea târziu. „Lumina Creștinului.”

POȘTA REDACȚIUNII. Cvităm cu mulțumită abonamentul 100 Lei primit dela Dna Dr. Gr. Bota.

CUMPĂRATI
„NOUL TESTAMENT”
tradus și tâlcuit de pă. dr. Bălan
la LIBRĂRIA ASOCIAȚIUNI SIGHET
Piața Unirii No. 25.

Calendar săptămânal.

24 Februarie — 2 Martie 1929.

24. Dumineca II în Pareseni (Ev. Marcu 2, 1.) Afl. c. S. I. Bot.
25. Luni. P. Tanasie † 806.
26. Marți. P. Porfirie † 421.
27. Mercuri. P. Procopie decapolitul † 741.
28. Joi. P. Vasilie † 741.
1. Vineri M. Eudochia † 114.
2. Sâmbătă. M. Teodot. † 324.